

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ดิฉัน นางรัชณี ศรีหิรัญ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กำลังทำวิจัยเรื่อง ผลของการติดตามทางโทรศัพท์ต่อการดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปปรับปรุงวิธีการพยาบาลให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการเข้าร่วมการวิจัย ซึ่งการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามความสมัครใจของท่าน และหากเข้าร่วมการวิจัยแล้ว ท่านมีสิทธิยกเลิกการเข้าร่วมการวิจัยเมื่อไรก็ได้โดยไม่ต้องบอกเหตุผล และไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการรักษาพยาบาลที่ท่านได้รับ ทั้งนี้ข้อมูลของท่านจะเก็บเป็นความลับ และนำเสนอในรูปแบบผลการวิจัยเท่านั้น

หากท่านมีข้อสงสัยใด ๆ ดิฉันยินดีตอบข้อสงสัยของท่าน และขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

รัชณี ศรีหิรัญ

ผู้วิจัย

สำหรับผู้เข้าร่วมวิจัย

ข้าพเจ้าได้รับคำชี้แจงตามรายละเอียดข้างต้น มีความเข้าใจ และยินดีเข้าร่วมการวิจัย

.....

(.....)

...../...../.....

ภาคผนวก ข

ตารางการแจกแจงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง

Tests of Normality

Group of patients		Kolmogorov - Smirnov		
		Statistic	df	Sig.
ระยะก่อนการทดลอง	กลุ่มควบคุม	.170	15	.200*
	กลุ่มทดลอง	.123	15	.200*
ระยะหลังการทดลองทันที	กลุ่มควบคุม	.237	15	.023
	กลุ่มทดลอง	.284	15	.002
ระยะติดตามผล	กลุ่มควบคุม	.186	15	.172*
	กลุ่มทดลอง	.260	15	.007

จากตารางแสดงผลการทดสอบการแจกแจงข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ในระยะก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีการแจกแจงข้อมูลเป็นแบบ โค้งปกติ ในระยะหลังการทดลองทันทีของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองมีการแจกแจงข้อมูลไม่เป็น โค้งปกติ ส่วนในระยะติดตามผลของกลุ่มควบคุมมีการแจกแจงข้อมูลเป็น โค้งปกติและกลุ่มทดลองมีการแจกแจงข้อมูลไม่เป็น โค้งปกติ

ภาคผนวก ก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติฟรีดแมน (The Friedman Test) (นิกา ศรีไพโรจน์, 2533)

The Friedman Test หรือ The Friedman Two-Way Analysis of Variance by Ranks เป็นวิธีที่ใช้เพื่อทดสอบว่ากลุ่มตัวอย่างได้รับการสุ่มมาจากประชากรกลุ่มเดียวหรือไม่ หรือมาจากประชากรที่มีการแจกแจงเหมือนกันหรือไม่

Friedman ได้พัฒนาการทดสอบนอนพารามตริกโดยใช้กับตำแหน่ง เมื่อกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มตัวอย่างแบบจับคู่ หรือเมื่อทำการวัดกลุ่มตัวอย่างนั้นซ้ำ โดยพัฒนามาจาก Wilcoxon T Test การทดสอบแบบนี้เหมือนกับแบบกลุ่มสุ่มในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-Way Analysis of Variance) จึงเรียกวินี้่อีกอย่างหนึ่งว่า The Friedman Two-Way ANOVA

การทดสอบวิธีนี้ถ้าเป็นการวัดกลุ่มตัวอย่างซ้ำหลายครั้ง (มากกว่า 2 ครั้ง) มีข้อตกลงดังนี้

1. ลำดับของการให้ระดับการทดลอง ต้องเป็นการสุ่มอย่างอิสระสำหรับตัวอย่างแต่ละคน
2. ข้อมูลต้องอยู่ในมาตราเรียงอันดับ (Ordinal Scale)
3. มีการแจกแจงความน่าจะเป็นแบบต่อเนื่อง

สรุปคือ ในกรณีที่มีกลุ่มตัวอย่าง k กลุ่มที่มีความสัมพันธ์กันหรือจับคู่กัน โดยลักษณะของข้อมูลสามารถจัดอันดับได้ เช่น ใช้คนกลุ่มเดียวกันในการกระทำ k อย่างหรือ k สถานการณ์ อาจใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนตามวิธีของ Friedman เพื่อทดสอบว่าผลที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์ต่าง ๆ นั้นแตกต่างกันหรือไม่

การทดสอบตามวิธี The Friedman Test มีข้อกำหนดที่สำคัญดังนี้

ระดับของตัวแปร ตัวแปรอยู่ในมาตราเรียงอันดับ (Ordinal Scale) เป็นอย่างน้อย

ลักษณะข้อมูล ข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กันมากกว่า 2 กลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กันนี้ได้จากการจับคู่หรือข้อมูลได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกวัดซ้ำ ๆ กัน หลายๆ ครั้ง

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้ประกอบด้วยเนื้อหา 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย

ส่วนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูลส่วนบุคคล

1. อายุ.....ปี
2. สถานภาพสมรส
 - () โสด
 - () คู่
 - () ม้าย
 - () หย่า
 - () แยกกันอยู่
3. ระดับการศึกษาที่สำเร็จขั้นสูงสุด
 - () ประถมศึกษาหรือสูงกว่าประถมศึกษา
 - () ประกาศนียบัตรวิชาชีพหรืออนุปริญญา
 - () มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - () มัธยมศึกษาตอนต้น
 - () ประถมศึกษาตอนปลาย
 - () ประถมศึกษาตอนต้น
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
4. อาชีพ
 - () ไม่ได้ประกอบอาชีพ
 - () รับจ้าง
 - () เกษตรกรรม
 - () ค้าขาย
 - () รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 - () อื่น ๆ ระบุ.....
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน
 - () ไม่มีรายได้
 - () น้อยกว่า 1,000 บาท
 - () 1,001 - 3,000 บาท
 - () 3,001 - 5,000 บาท
 - () 5,001 - 7,000 บาท
 - () มากกว่า 7,000 บาท

6. รายได้เพียงพอกับรายจ่ายหรือไม่
 เพียงพอ ไม่เพียงพอ
7. ผู้รับผิดชอบการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย
 ผู้ป่วย ภรรยา บุตร
ญาติพี่น้อง บิดา/มารดา อื่น ๆ ระบุ.....
8. ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครอบครัว
 ผู้ป่วย ภรรยา บุตร
 ญาติพี่น้อง บิดา/มารดา อื่น ๆ ระบุ.....

ส่วนที่ 2 แบบสัมภาษณ์การดูแลตนเองของผู้ป่วยจิตเภทหลังจำหน่าย

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงการดูแลตนเองหลังจากจำหน่ายออกจากโรงพยาบาลแล้ว ซึ่งในแต่ละข้อต่อไปนี้เป็นคำบรรยายเกี่ยวกับการกระทำ หรือการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันของท่าน ในการตอบแบบสัมภาษณ์ชุดนี้ ขอให้ท่านฟังข้อความแต่ละข้อและพิจารณาอย่างรอบคอบว่าข้อความนั้น ๆ ตรงกับการปฏิบัติตนของท่านในข้อใด และเลือกตอบเพียงคำตอบเดียว โดยมีเกณฑ์ในการเลือกคำตอบให้ดังนี้

ทำสม่ำเสมอ หมายถึง กิจกรรมในข้อความนั้นท่านได้ทำสม่ำเสมอทุกครั้ง

ทำบ่อยครั้ง หมายถึง กิจกรรมในข้อความนั้นท่านได้ทำเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ทุกครั้ง

ทำนาน ๆ ครั้ง หมายถึง กิจกรรมในข้อความนั้นท่านได้ทำเป็นส่วนน้อย

ไม่เคยทำเลย หมายถึง กิจกรรมในข้อความนั้นท่านไม่เคยทำเลย

ข้อความ	ทำ สม่ำเสมอ	ทำ บ่อย ครั้ง	ทำ นาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย	สำหรับ ผู้วิจัย
1. คุณรับประทานยาถูกต้องตามที่แพทย์สั่ง เช่น ชนิด จำนวน เวลาของยาที่รับประทาน					
2. คุณเคยลืมรับประทานยา					
3. คุณเคยลดยา เพิ่มยา หยุดยาด้วยตนเอง					
23. เมื่อคุณมีอาการผิดปกติเกิดขึ้น เช่นนอนไม่หลับ มีหูแว่ว เห็นภาพหลอน มีความคิดที่จะทำร้ายตนเองหรือผู้อื่น คุณปรึกษาญาติ คนใกล้ชิด หรือรีบไปพบแพทย์					
24. คุณไปรับการตรวจตามที่แพทย์นัดอย่างสม่ำเสมอ					

ภาคผนวก จ

เนื้อหาในการติดตามทางโทรศัพท์

1. เนื้อหาในการติดตาม การกระตุ้น และการแนะนำ การดูแลตนเองหลังจำหน่ายของผู้ป่วยจิตเภท 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 ด้านการใช้ยา และสารเสพติด
- ด้านที่ 2 ด้านการดูแลสุขภาพจิต
- ด้านที่ 3 ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน
- ด้านที่ 4 ด้านการป้องกันการกลับเป็นซ้ำ

ด้านที่ 1 ด้านการใช้ยา และสารเสพติดมีการติดตามดังนี้

1.1 รับประทานยาอย่างถูกต้องและสม่ำเสมอหรือไม่ เช่น ชนิดของยาที่รับประทาน จำนวนที่รับประทานในแต่ละมื้อ เวลาที่รับประทาน มีการลืมรับประทานยา หยุดยา ลดยา เพิ่มยาเองหรือไม่ ได้ทำอย่างสม่ำเสมอหรือไม่ ทำบางครั้งหรือไม่ทำ (ถามถึงเหตุผลที่ไม่ได้ทำอย่างสม่ำเสมอ)

1.2

1.3

1.4 มีการใช้สารเสพติด เช่น บุหรี่ สุรา ยาบ้า กัญชา ทินเนอร์ เฮโรอีนหรือไม่ ถ้าใช้สารเสพติดถึงเหตุผล ชนิด จำนวน วิธีการและระยะเวลาที่ใช้ ถ้าไม่ได้ใช้ให้ข้อมูลที่ถูกต้องถึงอันตรายที่จะเกิดขึ้นแก่ร่างกายผู้ป่วย

ด้านที่ 2 ด้านการดูแลสุขภาพจิตมีการติดตามดังนี้

2.1. มีการติดตามความเครียดว่าเกิดขึ้นหรือไม่ ถ้ามีความเครียด เกิดขึ้นบ่อยครั้งแค่ไหน อะไรเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดความเครียด

2.2

2.3

2.4 เมื่อมีความเครียดได้ทำอย่างไรบ้าง และแนะนำวิธีการจัดการกับความเครียดที่ถูกต้อง

ด้านที่ 3 ด้านการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันมีการติดตามดังนี้

3.1 มีการทำงาน หรือเรียนหนังสือหรือไม่ ถ้ามีการทำ ลักษณะเป็นอย่างไร ทำให้เกิดความเครียดหรือไม่ และประสบความสำเร็จอย่างไร ถ้าไม่ได้ทำ ถ้ามถึงเหตุผล และแนะนำการทำงานหรือการเรียนที่เหมาะสมกับผู้ป่วย

3.2

3.3

3.4 มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือไม่ ถ้าเข้าร่วมกิจกรรม ลักษณะกิจกรรมเป็นอย่างไร เข้าร่วมกิจกรรมบ่อยครั้งแค่ไหน ถ้าไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ถ้ามถึงเหตุผล และให้ข้อมูลที่ถูกต้องในการเข้าร่วมกิจกรรม

ด้านที่ 4 ด้านการป้องกันการกลับเป็นซ้ำมีการติดตามดังนี้

4.1 เมื่อมีอาการหงุดหงิดง่าย ฉุนเฉียว อารมณ์เปลี่ยนแปลงไป ซึมลงหรือพูดมากขึ้น ผู้ป่วยเข้าใจว่าตนเองกำลังมีอาการที่เปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ ถ้าไม่เข้าใจ ให้ข้อมูลที่ถูกต้อง แนะนำให้สังเกตอาการเตือนที่อาจเกิดขึ้น ได้และวิธีการที่ถูกต้อง

4.2

4.3

4.4 มีวิธีเตือนตนเองเรื่องวันนัดพบแพทย์หรือไม่ เช่น การบันทึก ให้นำคลื่อนเตือน ถ้าไม่มี แนะนำให้มีวิธีเตือนตนเอง

2. การเสริมแรง กรณีที่ผู้ป่วยมีการดูแลตนเองถูกต้อง ผู้วิจัยให้การเสริมแรงทางสังคมทันที (Social Reinforcement) โดยการให้คำชมเชย และชี้ให้เห็นถึงผลกรรมทางบวกที่เกิดขึ้นแล้ว และที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้ป่วยเช่น ผู้ป่วยสามารถทำงานหรือเรียนหนังสือได้ตามปกติ ไม่มีอาการผิดปกติ กรณีที่ผู้ป่วยมีการดูแลตนเองที่ไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยชี้ให้เห็นผลกรรมทางลบที่เกิดขึ้นแล้วและที่จะเกิดขึ้นกับผู้ป่วย เช่น มีอาการนอนไม่หลับ หงุดหงิดง่าย มีหิวแหว่ ภาพหลอน ไม่สามารถทำงานหรือเรียนหนังสือ ต้องเข้ารับการรักษาไว้ในโรงพยาบาล จากนั้นมีการกระตุ้นให้ผู้ป่วยมีการดูแลตนเองที่ถูกต้อง และให้ข้อมูลที่ถูกต้อง หรือให้คำแนะนำ

ภาคผนวก ฉ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพ. ณรงค์ มณีทอง
ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. นางรจเรช อินทโชติ ซากาโมโต
พยาบาลประจำการหอผู้ป่วยจิตเวช โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. อาจารย์ ดร. กัทธาภรณ์ พุ่งปันคำ
ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. อาจารย์ สิริลักษณ์ วรรณะพงษ์
ภาควิชาการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
5. นางพรทิพย์ ธรรมวงศ์
พยาบาลประจำการหัวหน้าหอผู้ป่วยเมตตา โรงพยาบาลสวนปรุง เชียงใหม่

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	นางรัชณี ศรีหิรัญ
วัน เดือน ปีเกิด	15 มีนาคม 2509
ประวัติการศึกษา	ประกาศนียบัตรการพยาบาลและผดุงครรภ์ ระดับต้น วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครลำปาง พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และผดุงครรภ์ชั้นสูง วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพิษณุโลก พ.ศ. 2535
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	พยาบาลวิชาชีพ 6 โรงพยาบาลนครพิงค์ เชียงใหม่